

A homeopátia helye a gyermekgyógyászatban

Dr. Molnár Mariann

Magyar Homeopata Orvosi Egyesület, Budapest

A homeopátia helye az orvoslásban

A homeopátia **önálló gyógyítási rendszer**. Saját, minden más módszertől eltérő **diagnosztikája** van, mely az anamnézisre és a beteg megfigyelésére épül. **Gyógyszerkincse** is egyéni, mely gyökeresen eltér minden más gyógymód *materia medicá-jától* kiindulási anyagok és előállítási mód tekintetében egyaránt. Teljesen speciális az az út, a **repertorizáció** is, ahogy a beteg számára kiválasztjuk a megfelelőt a kb. 2.700 monokomponensű homeopátiás gyógyszer közül.

A világ egy részén a természetgyógyászat, vagy helyesebb, az Európai Unió által is ajánlott megnevezéssel a **komplementer** vagy **integratív medicina** körébe sorolják, mert

- **regulációs terápia**, tehát a félresiklott, vagy blokkolódott öngyógyító mechanizmusok regenerálására törekszik
- **holisztikus** gyógymód, mert valódi terápiás sikerre csak akkor számíthatunk, ha a beteg testi, lelki, szellemi tüneteit egyaránt figyelembe vesszük a homeopátiás gyógyszer kiválasztásánál, és sikeres terápia esetén mindhárom szinten kedvező folyamatok indulnak el
- gyógyszereink **természetes** eredetűek, a növények, ásványok és állatok birodalmából származnak

A homeopátia rövid története és jelenlegi helyzete

A homeopátia **európai gyógymód**, melynek alap gondolatait már Hippokratesz tanaiban is felfedezhetjük. Rendszerbe foglalása, kifejtése és elterjesztése Samuel **Hahnemann** német orvos, gyógyszerész és vegyész nevéhez fűződik.

Hahnemann 205 évvel ezelőtt (1796-ban) írta le híres **önkísérletét**, melyben óriási adag kínafakéreg bevitelével azt kívánta bebizonyítani, hogy a kinin W.Cullen feltételezéseivel ellentétben nem azért gyógyítja a maláriát, mert keserű íze miatt erősíti a gyomrot, hanem, mert erős lázcsillapító. E feltételezéséről ma már tudjuk, hogy helyes volt, de csak kb. száz évvel később vált ismertté, hogy a lázcsillapítók a normál testhőmérsékletet nem csökkentik. Hahnemann a mérgezés tüneteiben zseniálisan felismerte a malária prodromális tüneteivel való hasonlóságot. A szer további bevételekor pedig, a maláriához teljesen hasonló betegségkép fejlődött ki. 6 évi további kísérletezés és megfigyelés után írta le, hogy az így felismert **hasonlósági szabály** nem egyedi jelenség, hanem **általános természeti törvény**. A továbbiakban a **legkisebb hatásos dózis** keresése kapcsán fejlesztette ki a homeopátiás gyógyszerek speciális előállítási módját, a **potenciálást**.

Hahnemann **tanai gyorsan terjedtek** világszerte, hazánkban is.

Vörösmarty Mihály: Hahnemann

1.

Eddig anyag harcolt anyag ellen a bús beteg ágyán,

S durva csatájok közt kín vala élni tovább.

De te jövéél, s a parányokból felidézted az alvó

Szellemeket, s küldéd mesteri bűvöd alatt.

S újra szelíd nemtők kísérik az emberiséget,

És halál retteg gyötreni áldozatait.

2.

Meghaltál, hogy kötve ne légy egy testhez örökké:

S lelked az ős elemek gyógygyerejébe vegyült.

A Homeopátia történetének fontosabb magyarországi állomásai:

1819. a Budai Helytartótanács elutasító döntése

Bakody József 1791–1845

Forgó György 1785–1835

Almási–Balogh Pál 1794–1867 (Kossuth és Széchenyi orvosa)

1830. az Organon Bugát Pál fordításában megjelenik magyarul

" Antiorganon, írta Kovács Mihály

1831. nagy kolerajárványban Bakody sikeres arzénos kezelései

1844. a pozsonyi diétán vita a homeopátiáról

1846. a Bécsi Magyar Kancellária engedélyezi a homeopátiás gyógyszereket

1848. a Batthyány Kormány homeopata professzort nevez ki és egyetemi tanmenetbe iktatja az oktatást

a Kiegyezésig elnyomás, mert Habsburgellenes mozgalomnak tekintik

1865. Almási–Balogh Pál (Kossuth és Széchenyi háziorvosa) elnökletével megalakul a Magyar Homeopata /Hasonszenvi/Orvosegylet következő elnöke:Argenti Döme (Deák Ferenc háziorvosa)

Eötvös József nem kívánta támogatni a homeopátia ügyét, de parlamenti döntés két egyetemi tanszéket hoz létre 1870-ben

Professzoraik: Hausmann Ferenc 1811–1876

Bakody Tivadar 1825–1911

1866. a Hasonszenvi Lapok első megjelenése

1865 homeopátiás járóbetegrendelő Szontagh Ábrahám vezetésével

Bethesda:önálló homeopátiás kórház, Elizabethinum:homeopátiás osztály

1935. a Nemzetközi Homeopátiás Liga X.Kongresszusa Budapesten

szervezője és elnöke Schimert Gusztáv (Szentágothai professzor édesapja)

1949. a homeopátiát, mint az arisztokrácia orvoslását betiltották

1990. április: az Egészségügy Tudományos Tanács nem tartja indokoltnak a homeopátia tiltását

1991. a Magyar Homeopata Orvosi Egyesület meg/újja alakulása

1993. a MHOE felvétele a Nemzetközi Homeopata Ligába

1993.ősz: az európai normáknak megfelelő szervezett homeopátiás képzés indulása

1994.ősz: a "Simile" homeopátiás szakfolyóirat megjelenése

1996. Kongresszus nemzetközi részvétellel a 200 éves évforduló tiszteletére

2000. a Nemzetközi Homeopátiás Orvosi Liga 55.Kongresszusa Buda-pesten
 2000. hivatalos magyar egyetemi vizsgák homeopátiából

Európában és a többi kontinensen is a legtöbb országban **elismert**, a laikusok és orvosok körében **gyakran alkalmazott**, a **gyógyításba szervesen integrálódott** módszer. Oktatásának és gyógyszer-előállításának egységesítésére valamint alap kutatások támogatására az Európai Unió 6 évvel ezelőtt bizottságot hozott létre.

Hazai gyakorolhatóságáról, oktatásáról a **1997-ben életbe lépett Természetgyógyászatról szóló Kormány- és Népjóléti Miniszteri rendelet** intézkedett. Magas színvonalú, az európai normatíváknak megfelelő orvos-, gyógyszerész-, fogorvos-, és állatorvos-képzés 8 éve folyik Magyarországon neves külföldi szakemberek támogatásával.

A homeopátia alapelvei

A homeopátia alapelvei közül az első, a:

Hasonlósági szabály, a simile elv

nem szokatlan az akadémikus orvoslásban, gondoljunk a védőoltásokra, az allergológiai deszenzibilizálásra, vagy a hiperaktív gyermekeknek adott izgatószerekre...

A **hasonlót hasonlóval gyógyítás** gondolatát nagyon találóan fogalmazta meg a magyar népi bölcsesség is a „kutyaharapást szőrével...” szólásban

„Similia similibus currentur”

A második homeopátiás alapelv a:

Gyógyszervizsgálat

Az elsőt Hahneman magán végezte, mai homeopátáknak is ajánlott, egyes országokban kötelező aktívan részt venni legalább egy gyógyszervizsgálat-ban, melyek a gyógyszerkincs bővítésére napjainkban is folynak. Egészséges emberek csoportjai biztosan nem toxikus adagban tartósan szedik kettős vak, placebokontrollált körülmények között a hatóanyagot, és jegyzik fel az észlelhető, testi, lelki és szellemi szinten fellépő tüneteket, változásokat. Az így megfigyelt tünetek összessége a **gyógyszerkép**, melyet a **Materia Medicák** foglalnak össze. beteg anamnézisében és

vizsgálata során fellelhető tünetek összessége a **betegségkép**, ennek kell a lehető legnagyobb fedésben lennie a számára kiválasztott homeopátiás szer gyógyszerképével.

A harmadik alapelv a:

Potenciálás

Hahnemann a legkisebb hatásos gyógyszer dózis keresése közben fedezte fel ezt a speciális eljárást, mely a hatóanyagok **soklépcsős, szakaszos hígításából**, a dilúcióból, és minden lépésnél a szer **intenzív összerázásából**, a dinamizálásból áll. A homeopátiás gyógyszereken három adat található, a szer neve, mely mindig a kiindulási anyag rendszertani vagy kémiai megnevezése, egy betű C, D, LM, Q mely a hígítások mértékét, és egy arab szám, mely a hígítási lépések számát jelzi.

A homeopátia lehetőségei és határai.

A homeopátia klasszikus **komplementer gyógymód**, azaz a betegség természetétől függően, a beteg érdekei szerint alkalmazható önállóan, vagy a hagyományos, vagy komplementer medicina más módszereivel kiegészítve, vagy támogathatja azok hatásosságát. **Határai ott vannak, ahol a felerősíteni szánt öngyógyító mechanizmusok kimerültek, vagy ahol irreverzibilis anatómiai károsodások következtek be.** A sikertelenségek magyarázata emiatt lehet a betegben, a homeopátiában és a homeopata orvosban is.

- a homeopátiában:
 - nem panacea
- a betegben:
 - irreverzibilis anatómiai károsodások
 - egészség=anyag+energia+információ
 - információhiányos anamnézis
 - a gyógyszer antidotalása
- a homeopátában
 - beteggel és szülővel harmonikus személyiség
 - empátiás készség
 - homeopátiás tárgyi tudás
 - esetfeldolgozás alapossága
 - intuíció

A homeopátia előnyei

- a jól megválasztott homeopátiás szer alkalmas lehet a **gyógyításra**, nemcsak tünetmentesítésre, még krónikus betegségek esetén is.
- a szakma szabályainak betartásával **mellékhatás-mentes**.
- **regulációs terápia**, tehát nem tünetelnyomó módszer.
- minden terápia **edzi a szervezetet**, felkészítve ezzel a következő betegségek sikeresebb kivédésére.
- **holisztikus**.
- az anamnézis felvétele alkalom a **betegnek arra, hogy kibeszélhesse magát**, melyre a betegek többségének nagy az igénye.
- sablonmentes, **individuális** módszer.
- **nem alakulhat ki allergia, gyógyszermegszokás, függőség, megvonási tünet**

- a **gyógyszerek tekintetében olcsó**, még hazánkban is, ahol más európai országokkal ellentétben a biztosító nem támogatja (magán egészségbiztosítók fedezik a homeopátiás konzílium és gyógyszer költségeit is!).
- alkalmazása **kellemes**.

A homeopátia tudományos igazolhatósága

A homeopata orvosok sok generációjának több, mint **200 éves tapasztalata és sikerei** önmagukban is **meggyőzők** lehetnek, de a mai tudományos igényességhez ez kevés.

Két dolog igényel kutatást-bizonyítást, először az, hogy hat-e a homeopátiás gyógyszer, másodsor pedig, hogy hogyan fejti ki hatását. Szerencsére ma már mindkét kérdésre megnyugtató válasz adható, de a vizsgálatok jelenleg is folynak, így **ismereteink napról napra bővülnek**. Magyarországon sajnos nincsen fedezet a kutatásokra, így csak külföldi eredményekről számolhatunk be.

Állatokon, növényeken, szövetkultúrákon és embereken végzett, placebo kontrollal szembeállított **klinikai kettős-vak homeopátiás gyógyszeres próbák** ismételtén igazolták a homeopátiás szerek hatásosságát. Ezen eredményeket a világ vezető orvosi folyóiratai (Lancet, British Medical Journal, Pediatrics...) is közölték.

A hatásmechanizmus kutatásán biofizikus team-ek dolgoznak nagy energiával.

A tüneti és alkati szer fogalma, a speciális homeopátiás anamnézis.

A homeopátiás anamnézis természetesen lényegileg nem tér el a hagyományos orvosi anamnézistől, **spontán elmondásból, irányított kikérdezésből**, esetleg kérdőíves kiegészítésből és heteroanamnéziszből áll. **A cél: megérteni a betegség természetét, és a beteget, akiben kifejlődött a betegség.** Ami eltér, az az így nyert adatok értékelése, feldolgozása (hierarchizálás, repertorizálás...).

Akut betegségek gyógyításánál is figyelembe vesszük a beteg pszichés és mentális állapotában bekövetkező változásokat, de döntőek a helyi, testi tünetek. Jó szer találásához elengedhetetlen, hogy az ú.n. **teljes-értékűséghez** szükséges 4 információ közül legalább 3 felderíthető legyen.

- **etiológia**, az a fizikai vagy lelki hatás, mely kiváltotta a betegséget.
- a pontos **lokalizáció**, itt a tünetek oldalisága is fontos.
- az **érzések** pl. fájdalom és **tünetek** pl. váladékok **jellege**, esetleg „mintha” jellegű leírása.
- és a **modalitások**, ami azt jelenti, hogy milyen természetes hatások, pl. idő, időjárás, testhelyzet, mozgás-nyugalom, érintés,... rontanak ill. javítanak a tüneteken ill. beteg állapotán.

Tüneti szerekkel az akut betegségek gyógyítása és krónikus betegségek tünetmentesítése érhető el. Ezeket a szereket alacsony, közepes potenciában, napi többszöri dózisban alkalmazzuk. A gyógyszerválasztás bevált indikációkra építve viszonylag gyors. Megfelelő szer bevitelét követően az **akut betegség gyorsan, könnyen, szövődményektől mentesen, maradványtünetek nélkül gyógyul, nem követi hosszú lábadozási időszak.**

Krónikus betegségek gyógyításához alkati szereket kell adnunk, közepes vagy magas potenciában egyszeri adagban, vagy ritkán ismételve.

Az alkati szer kiválasztásánál a testi tünetek figyelembe vétele mellett előtérbe kerülnek az etiológiai faktorok, a pszichés és mentális tünetek, az egyéni és családi

anamnézis adatai. A betegségképnek és a kiválasztott szer gyógyszerképének a lehető legnagyobb fedésben kell lennie. A megfelelő szer megtalálásában a Repertóriumok, a homeopátiás szerek tünetjegyzékei nyújtanak segítséget könyv vagy komputerizált formában.

A krónikus betegségek gyógyulása a Hering szabályt követi, mely szerint a tünetek fentről lefelé, belülről kifelé, a fontostól a kevésbé fontos felé haladva és az időben visszafelé gyógyulnak meg. **Legjobb a reakció akkor, ha energetikai szinten, és a beteg kreativitásában, pszichés és mentális állapotában is történik pozitív változás.** A testi tünetek javulása néha csak ezt követi.

Természetesen a homeopata orvos is megvizsgálja betegét, és szükség esetén igénybe veszi a XXI. sz. eleje által nyújtott diagnosztikus lehetőségeket is.

A homeopátiás kezelés teljes hatékonyságának elősegítésére szükséges néhány tárolási és bevételi szabályt betartani:

A hozzám forduló betegek a következő ajánlást kapják:

Ne tegye a szereket televízió, számítógép, rádiótelefon, illóolajok közelébe, mikrohullámú sütő környezetébe, tűző napra, hűtőszekrénybe, olyan tartóba, amelyben előzőleg más homeopátiás szert, más gyógyszert vagy gyógynövényt tartott! A golyókat lehetőleg **szopogassa** el, a szétrágás, lenyelés csökkenti a hatásosságot, mert a hatóanyag a száj-nyálkahártyáról jut be legkönnyebben a szervezetbe. Hirtelen kialakult (akut) betegség esetén a golyókat kevés vízben fel lehet oldani (nem eszköz nem használható!), és fél óra alatt elkortyolgatni, a kortyokat ilyenkor tartsa a szájában egy kicsit! **Csecsemőknek** javasolt műanyag kiskanálba néhány csepp tiszta vizet tenni, és abban **feloldva** beadni a golyócskákat. Lehetőleg **ne érintse kézzel** a golyócskákat (a hatóanyag a felületén van)! A teljes felszívódás érdekében a **golyók bevétele előtti és utáni fél-fél órában az evést, ivást, fogmosást, cigarettázást, kávézást, más gyógyszer bevitelét, rágógumizást... lehetőleg kerülje!**

Bizonyos esetekben fontos lehet a szer bevitelének időpontja. Abban az órában van a szer hatásoptimuma.

Fogmosáshoz a **kezelés teljes ideje alatt mentolmentes fogkrémet** (pl. homeopátiás- vagy gyermekfogkrém, szódabikarbóna, zeolitos fogpor...) használjon! A kezelés ideje alatt lehetőleg **kerülje minden formában az illóolajokat** (aromaterápia, gyógycukorkák, rágógumi, bedörzsölők ...)! **Csökkentse, ha teheti hagyja abba a dohányzást és kávé- és colaivást!** A homeopátiás gyógyszerek bevitelét ezektől a lehető legtávolabbi időpontra időzítsse!

A terápia közben nem szabad abbahagyni az egyéb gyógyszeres kezelést, csak az orvossal történt egyeztetés után, ha a másik gyógyszer valóban feleslegessé válik! Krónikus betegség miatti gondozásra továbbra is járnia kell!

A homeopátia fontos irányzatai

Ami nem homeopátia!

Biorezonancia: komputer segítségével méri fel a beteg állapotát, ezt követően a számítógép javasol terápiát, homeopátiás szereket, leggyakrabban komplexeket.

„Új homeopátia” – egy radiesztéziai módszer.

A homeopátia irányzatai: klasszikus, szituációs, organotrop v. klinikai, komplex.

Klasszikus homeopátia: Akut és krónikus betegségben szenvedőt kezelhetünk így. Holisztikus. A beteget gyógyítjuk. Gyógyszerválasztás alapja a beteg testi-lelki

összképe és a benne kialakult betegség egyedisége. Individuális gyógyszerválasztás a „teljes” gyógyszerkincsből a materia medica és repertorium segítségével (+ intuíció).

Szituációs homeopátia: Krónikus beteget kezelhetünk így. Az analitikus pszichológia és a homeopátia ötvözése. A betegséghez vezető és annak felléptét kísérő pszichés összetevőkre, jelenségekre alapoz. Individuális gyógyszerválasztás a teljes gyógyszerkincsből.

Organotrop v. klinikai homeopátia: Akut betegséget kezelhetünk így. Alapja a betegségkép egyedisége. Bevált indikációk szerint, szűkített gyógyszerkincsből választunk. Elvész a teljes individualitás, de viszonylag gyors, beépíthető a mindennapi alapellátási gyakorlatba.

Komplex homeopátia: Akut betegséget kezelhetünk így. Elvész az individualitás. Gyors, lehetővé teszi, hogy homeopátiás ismeretek nélkül is alkalmazzuk a gyógyszereket.

Néhány példa, amelyeknél – 9 éves tapasztalatom alapján – az esetek jelentős részében a homeopátia (is) igen eredményesen használható:

Krónikus betegségek: visszatérő légúti infekciók, allergiás, atópiás kórképek, magatartási zavarok, enuresis nocturna.

Akut problémák: légúti betegségek, hányás, hasmenés, kinetózis, utazási betegség, lámpaláz, herpeszek, afták, laktációs problémák, csecsemőkori alvászavarok, hasi kólikák, fogzási nehézségek, sérülések.